

Nr 245.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa anslag för försvarsändamål; given Stockholms slott den 3 maj 1940.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt under punkterna 1:o—3:o.

G U S T A F.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 maj 1940.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHESSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anmäler chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Sköld, följande ärenden angående vissa anslag för försvarsändamål med förmålan tillika, att proposition i ärendena jämlikt § 54 riksdagsordningen syntes kunna avlätas utan hinder av att den för propositioners avlämnande i allmänhet stadgade tiden gått till ända, samt att ärendena vore av den natur, att närmare redogörelse för deras innebörd än som av det följande framginge icke borde lämnas till statsrådsprotokollet; ytterligare upplysningar i ärendena borde få lämnas genom de handlingar, som komme att överlämnas till riksdagens vederbörande utskott.

1:o.

I särskild skrivelse den 16 april 1940, varöver överbefälhavaren över rikets försvarskrafter den 20 i samma månad avgivit yttrande, har flygförvaltningen hemställt, att för anskaffning av viss flygmateriel ett belopp av 2,265,000 kronor måtte ställas till ämbetsverkets förfogande.

Genom beslut den 26 april 1940 har Kungl. Maj:t ställt det nämnda beloppet till flygförvaltningens förfogande för ifrågavarande ändamål med anlitande av vederbörligt anslag å förskottsstaten för försvarsväsendet m. m. Emellertid torde anslagsmedlen i fråga, på sätt i tidigare motsvarande fall skett, böra såsom anslag till anskaffning och förnyelse av flygmateriel gäldas över riksstaten för innevarande budgetår och således anvisas å tilläggsstat till densamma. I enlighet härmed hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Anskaffning och förnyelse av flygmateriel* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 under fjärde huvudtiteln anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 2,265,000.

2:o.

I särskild skrivelse den 27 oktober 1939 hemställde marinförvaltningen, att ett belopp av 1,630,000 kronor måtte ställas till ämbetsverkets förfogande för anordnande av visst kustartilleribatteri. Totalkostnaden härför beräknades till 3,270,000 kronor, varav nyssnämnda belopp, 1,630,000 kronor, ansågs erforderligt omedelbart och återstoden eller 1,640,000 kronor borde fördelas med hälften å ettvarvt av budgetåren 1940/41 och 1941/42. Med hänsyn till att — såsom chefen för försvarsstaben i utlåtande i ärendet den 8 november 1939 anfört — visst annat kustbatteri för det dåvarande ansågs mera behövt, föranledde förevarande framställning icke någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

I skrivelse den 11 april 1940 har nu chefen för marinen återkommit till frågan om anordnande av förstnämnda kustartilleribatteri och därvid anfört, bland annat, att viss materiel för batteriet ifråga redan anskaffats med anlitande av till marinförvaltningens förfogande ställda anslagsmedel. Vid detta förhållande erfordrades för batteriets färdigställande allenast 2,295,000 kronor.

Överbefälhavaren över rikets försvarskrafter har i avgivet utlåtande den 25 april 1940 på anförda skäl tillstyrkt förevarande framställning.

I likhet med överbefälhavaren finner även jag mig böra tillstyrka, att medel äskas för iordningställande av ifrågavarande kustbatteri. Mot de härför beräknade kostnaderna, 2,295,000 kronor, torde intet vara att erinra.

I detta sammanhang anser jag mig jämväl böra till behandling upptaga en av chefen för marinen i skrivelse den 22 april 1939 gjord, av överbefälhavaren i utlåtande den 25 i samma månad tillstyrkt framställning om anvisande av medel till förstärkning av det befintliga kustartilleriförsvaret på vissa angivna platser. Kostnaderna för denna förstärkning hava beräknats till 1,000,000 kronor. Då kostnaderna för de ifrågavarande förstärknings-

arbetena i förhållande till den effekt, som därmed ernås, måste anses låga, finner jag mig böra biträda även denna framställning.

Det sammanlagda medelsbehovet för här avsedda förstärkningar av kustförsvaret uppgår sålunda till (2,295,000 + 1,000,000 =) 3,295,000 kronor, vilket belopp torde böra såsom ett särskilt anslag till vissa förstärkningar av kustartilleriförsvaret anvisas å riksstaten för nästa budgetår. Jag förutsätter dock, att arbetena med ifrågavarande förstärkningar omedelbart få igångsättas.

Under åberopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa förstärkningar av kustartilleriförsvaret* för budgetåret 1940/41 under riksstatens fjärde huvudtitel anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 3,295,000.

3:o.

I statsverkspropositionen till årets riksdag, punkten 178, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till viss maskinutrustning m. m. för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 800,000 kronor. Förslaget grundade sig på en av arméförvaltningen gjord framställning, vilken syftade till genomförande av vissa av rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap framlagda förslag om förstärkning av landets industriella utrustning med hänsyn till krigsmaterielproduktionen.

I skrivelse den 24 april 1940 har nu arméförvaltningens tygdepartement hemställt om anvisande av anslagsmedel för anskaffning i samråd med statens industrikommission av ett i skrivelsen närmare angivet maskinaggregat, likaledes avsett för krigsmaterielproduktionens stärkande. Kostnaderna för anskaffningen av aggregatet ifråga beräknades av tygdepartementet till 1,500,000 kronor.

Tygdepartementets förevarande framställning har tillstyrkts såväl av chefen för armén som av industrikommissionen.

För egen del finner jag mig likaledes böra tillstyrka den föreliggande framställningen och vill sålunda föreslå, att medel för ändamålet ställas till förfogande. Med hänsyn till ändamålets art synes medelsanvisningen lämpligast böra ske på det sätt, att det förenämnda i statsverkspropositionen för nästa budgetår under fjärde huvudtiteln äskade reservationsanslaget å 800,000 kronor till viss maskinutrustning m. m. höjes med det förenämnda beloppet 1,500,000 kronor till 2,300,000 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte — med ändring av Sitt i statsverkspropositionen till 1940 års riksdag under fjärde huvudtiteln, punkten 178, gjorda förslag — föreslå riksdagen

att till *Viss maskinutrustning m. m.* för budgetåret 1940/41 under riksstatens fjärde huvudtitel anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 2,300,000.

Kungl. Maj:ts proposition nr 245.

Vad departementschefen sålunda under punkterna 1:o—3:o hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

K. G. Linden.
